

Facultade de CC. Económicas e Empresariais

Presentación

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales tiene una amplia trayectoria dentro de nuestra Universidad. A principios de los 70 ya se impartían enseñanzas de Ciencias Económicas en el antiguo Colegio Universitario de Vigo, que en 1980 pasaría a integrarse en la Universidad de Santiago de Compostela. En 1990 se segrega el Campus de Vigo, lo que supondrá el nacimiento de la Universidad de Vigo.

En el curso 1991/92 se inicia la docencia de las licenciaturas de Ciencias Económicas y de Ciencias Empresariales en el edificio actual, registrándose dos procesos de reforma de sus planes de estudios en los años 1995 y 2002. A raíz de la promulgación del RD 1393/2007 sobre ordenación de las enseñanzas universitarias se pone en marcha el proceso de adaptación al Espacio Europeo de Educación Superior, de tal forma que, para el curso académico 2009/2010, comenzarán a impartirse las titulaciones de Grado en Administración de Empresas y en Economía a las que se refieren estas guías.

Se persigue con ello ofertar unas titulaciones más adaptadas al contexto actual, con una adaptación de las metodologías docentes orientadas hacia el aprendizaje del alumno y el desarrollo de sus capacidades.

Localización

La Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales de Vigo está en el Campus de Lagoas/Marcosende, aproximadamente a 15 km. de la ciudad. Clikcando en el siguiente icono puedes acceder a un plano del Campus con su ubicación precisa

En caso de precisar información es posible contactar a través de las siguientes vías:

Correo - Facultad de Ciencias Económicas y Empresariales, Campus de Lagoas-Marcosende, s/n, 36310 VIGO

Teléfono - 986812400 (Centralita/Conserjería)

986 812403 (Secretaría de Alumnos)

986 812402 (Secretaría do Decanato)

Fax- 986812401

Correo electrónico - secfcee@uvigo.es (Secretaría de Alumnos)

sdfcee@uvigo.es (Secretaría do Decanato)

Web - <http://fccee.uvigo.es/>

Infraestructuras y Servicios

La Facultad cuenta con una importante dotación de infraestructuras destinadas a dar soporte a las actividades de investigación, docencia y extensión universitaria. Resumidamente, hay 15 aulas de docencia, 13 aulas-seminario, 6 aulas de informática y un aula informática de libre acceso. Adicionalmente dispone de un salón de actos con un aforo aproximado de unas 550 personas , un salón de grados para 60-80 personas, biblioteca con 400 puestos de lectura y cafetería-comedor.

A continuación se desglosa la información sobre servicios importantes para el alumnado:

SERVICIOS OFERTADOS AOS ESTUDANTES

- AULA INFORMÁTICA DE LIBRE ACCESO:

Ordenadores a disposición dos alumnos con aplicaciones de uso corriente, acceso a Internet e posibilidade de impresión de documentos

- REDE INALÁMBRICA:

Acceso WIFI a Internet en toda a Facultade.

- REPROGRAFÍA:

Fotocopias, encuadernacións, transparencias, impresión de documentos, material de estudio, etc...

Horario regular : Mañá de 9 a 14 h. - Tarde de 15:45 a 18:00 h.

- CAFETERÍA E COMEDOR:

Servicio de cafetería completo, almorzos e comidas con menús do día.

Horario SS.Cafetería: De 8:45 a 21 h.

Horario SS.Comedor: De 13 a 15:30 h.

- SERVICIOS ADMINISTRATIVOS:

Servicios de xestión do alumnado (matrículas, traslados, solicitudes de validacións, emisión de títulos, etc...), asuntos económicos e secretaría do Decanato.

Horario atención ó público: De 9 a 14 h.

- BIBLIOTECA:

Servicio de asesoramento e empréstito bibliográfico, salas de estudio e lectura e consulta bases de datos.

Para o servicio de empréstito requírese carnet de biblioteca.

Dotacións: 414 postos de lectura e estudio.

2 postos consulta bases de datos.

29.000 volumes aprox. (libros, informes, etc.)

560 títulos de publicacións periódicas:

330 revistas e 230 estatísticas.

Horario : De 8:45 a 20:45 h.

Equipo decanal

Decano	José Santiago Gómez Fraiz
Secretaria	Gonzalo Caballero Míguez
Vicedecano de Organización Académica	Fernando Comesaña Benavides
Vicedecana de Calidade	Raquel Arévalo Tomé
Vicedecano de Relacións Internacionais	Jorge Vila Biglieri
Vicedecana de Adaptación ao EEES	Carlos M ^a Fernández-Jardón Fernández

(*)

(*)

Grao en Administración e Dirección de Empresas

Materias

Curso 3

Código	Nome	Cuadrimestre	Cr.totais
V03G020V01501	Decisións de financiamento	1c	6
V03G020V01502	Dirección comercial II	1c	6
V03G020V01503	Dirección estratéxica	1c	6
V03G020V01504	Réxime fiscal da empresa I	1c	6
V03G020V01505	Teoría da organización	1c	6
V03G020V01601	Análise contable	2c	9
V03G020V01602	Contabilidade de custos	2c	9
V03G020V01603	Dirección estratéxica internacional	2c	6
V03G020V01604	Valoración de activos	2c	6

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Decisiones de financiación				
Materia	Decisiones de financiación			
Código	V03G020V01501			
Titulación	Grado en Administración y Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Economía financiera y contabilidad			
Coordinador/a	Huarte Galbán, Cecilio			
Profesorado	Beltrán Varandela, José Luís Cibrán Ferraz, María Pilar Docampo Barrueco, Jose Maria Huarte Galbán, Cecilio Vaz Ogando, Natalia			
Correo-e	chuarte@uvigo.es			
Web				
Descripción xeral	Interpretación y toma de decisiones de financiación en todas las posibles modalidades: autofinanciación y financiación externa. Análisis del sistema financiero.. Estimación del coste de las diferentes alternativas financieras			

Competencias

Código	
B1	Capacidad de análisis y síntesis
B2	Pensamiento crítico y autocrítico
B3	Habilidades relacionadas con el uso de aplicaciones informáticas utilizadas en la gestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas y situaciones al público tanto especializado como no especializado
B5	Habilidades de comunicación oral y escrita
B8	Comunicarse con fluidez en su entorno incluyendo competencias interpersonales de escucha activa, negociación, persuasión y presentación
B9	Capacidad de desempeño efectivo dentro de un equipo de trabajo
B10	Emitir informes de asesoramiento sobre situaciones concretas de empresas y mercados
B13	Capacidad de aprendizaje y trabajo autónomo
B14	Capacidad de aplicar los conocimientos teóricos y prácticos adquiridos en un contexto académico especializado
C1	Poseer y comprender conocimientos acerca de: Las interrelaciones existentes entre los distintos subsistemas que conforman el sistema empresarial
C2	Poseer y comprender conocimientos acerca de: Las instituciones económicas como resultado y aplicación de representaciones teóricas o formales acerca de cómo funciona la economía
C6	Poseer y comprender conocimientos acerca de: Los distintos procesos, procedimientos y prácticas de gestión empresarial
C7	Poseer y comprender conocimientos acerca de: Las principales técnicas instrumentales aplicadas al ámbito empresarial
C8	Aplicar los conocimientos adquiridos a futuras situaciones profesionales y desarrollar competencias relacionadas con la elaboración y defensa de argumentos y resolución de problemas dentro de su área de estudio
C9	Identificar la generalidad de los problemas económicos que se plantean en las empresas, y saber utilizar los principales instrumentos existentes para su resolución
C10	Valorar a partir de los registros relevantes de información la situación y previsible evolución de una empresa
C11	Tomar decisiones estratégicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariales
C12	Solucionar de manera efectiva problemas y tomar decisiones utilizando métodos cuantitativos y cualitativos apropiados, incluyendo entre ellos la identificación, formulación y solución de los problemas empresariales
C15	Tener la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética
D3	Responsabilidad y capacidad para asumir compromisos
D4	Compromiso ético en el trabajo
D5	Motivación por la calidad y la mejora continua

Resultados de aprendizaje

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Describir las alternativas financieras existentes.	B1 B5 B8 B14	C6 C7 C12 C15	D3
Determinar las distintas fuentes financieras existentes en el sistema financiero	B3 B4 B9 B14	C1 C6 C9 C11	D3
Estimar el coste de las fuentes financieras	B1 B3 B10 B13 B14	C8 C9 C11 C12 C15	D4
Tomar decisiones en función de los resultados de las distintas alternativas financieras.	B1 B2	C7 C8 C9	D3 D4 D5
Asesorar sobre decisiones de inversión y financiación.	B2 B4 B5 B8 B10 B14	C6 C7 C8 C9 C10 C12	D3 D4 D5
Conocer la estructura del sistema financiero español	B14	C2	

Contenidos

Tema

LA FINANCIACIÓN EN EL SISTEMA FINANCIERO

EL COSTE DE LAS DISTINTAS FUENTES DE FINANCIACIÓN.

EL COSTE MEDIO DE LA FINANCIACIÓN DE LA EMPRESA

LA TOMA DE DECISIONES DE FINANCIACIÓN.

LAS DECISIONES DE INVERSIÓN FINANCIACIÓN

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Prácticas en aulas de informática	20	40	60
Sesión magistral	30	57	87
Pruebas de respuesta larga, de desarrollo	2	0	2
Otras	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodologías

	Descrición
Prácticas en aulas de informática	Actividades de aplicación de conocimientos a situaciones concretas, y de adquisición de habilidades básicas y procedimentales relacionadas con la materia objeto de estudio, que se realizan en aulas de informática.
Sesión magistral	Exposición por parte del profesor de los contenidos sobre la materia objeto de estudio, bases teóricas y/o directrices de un trabajo, ejercicio o proyecto a desarrollar por el estudiante.

Atención personalizada

Metodologías	Descrición
Prácticas en aulas de informática	Aprendizaje colaborativo entre el profesor y el alumno, bien individualmente o en grupos reducidos para la resolución de dudas y consultas del alumnado relacionados con la materia.

Evaluación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---------------	---------------------------------------

Prácticas en aulas de informática	Resolución de una prueba, al final del cuatrimestre, sobre las prácticas realizadas.	25	B1 B3 B13 B14	C8 C12 C15	D5
Pruebas de respuesta larga, de desarrollo	Resolución de una prueba escrita presencial, al final del cuatrimestre, sobre la parte teórica y práctica de la materia.	60	B1 B2 B10 B13 B14	C1 C2 C6 C7 C8 C12 C15	D5
Otras	Resolución de una prueba en relación con los conocimientos teóricos adquiridos.	15	B1 B2	C1 C2 C6 C7	D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Podrá establecerse un nivel mínimo para superar el apartado "Pruebas de respuesta larga, de desarrollo".

En la convocatoria extraordinaria se utilizará el mismo esquema de evaluación. La calificación correspondiente a los apartados "Prácticas en aulas de informática" y "Otras" serán las que se hubiesen obtenido en la convocatoria ordinaria.

Las diferencias entre sistemas de evaluación entre los distintos centros que imparten el Grado en Administración de Empresas en la Universidad de Vigo se justifican por la necesaria adaptación en la medición de la consecución de los mismos resultados de aprendizaje y adquisición de iguales competencias a las diferentes organizaciones docentes de cada Centro, especialmente en cuanto a tipo de grupos y número medio de alumnos por grupo.

Fuentes de información

López Lubián, F.; García Estevez, P., **Finanzas en el mundo corporativo. Un enfoque práctico**, Madrid 2005,

Suarez Suarez, A.S., **Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa**, Madrid, 2006,

Pison Fernández, I., **Dirección y gestión financiera de la empresa**, Madrid 2001,

Antonio Calvo y otros, **Manual de sistema financiero español**, Barcelona 2014,

Páginas webs recomendadas:

www.bolsamadrid.es

www.bolsasymercados.es

www.aebanca.es

www.ceca.es

www.unacc.es

www.tesoro.es

www.bde.es

Recomendaciones

Materias que continúan o temario

Valoración de activos/V03G020V01604

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Empresa: Matemática de las operaciones financieras/V03G020V01202

Decisiones de inversión/V03G020V01402

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa las líneas de actuación que se deben llevar a cabo con el alumno en la materia y se concibe flexible, en consecuencia, puede requerir ajustes a lo largo del curso académico promovidos por la dinámica de la clase y del grupo de destinatarios real o por la relevancia de las situaciones que pudiesen surgir. Así mismo, se le aporta al alumnado la información y pautas concretas que sean necesarias en cada momento del proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dirección comercial II				
Materia	Dirección comercial II			
Código	V03G020V01502			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Otero Neira, María del Carmen			
Profesorado	Cabanelas Lorenzo, Pablo González Vázquez, Encarnación Otero Neira, María del Carmen Rodríguez Daponte, María del Rocío			
Correo-e	cachu@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	La materia pretende proporcionar al alumno los conocimientos necesarios para diseñar y desarrollar un programa de marketing y capacitarle para la toma de decisiones comerciales. En concreto, la asignatura de dirección comercial 2 pretende profundizar en el conocimiento y puesta en práctica de las estrategias operativas de marketing: producto, precio, comunicación y distribución.			

Competencias

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Adquirir conocimientos y dominio de las herramientas del programa de marketing de la empresa	B1 B5 B13	
Aplicar y poner en marcha estrategias comerciales de producto , tanto individualmente como en grupo	B1 B5 B9 B13	C14
Aplicar y poner en marcha estrategias comerciales de precio , tanto individualmente como en grupo	B1 B5 B9 B13	C14
Aplicar y poner en marcha estrategias comerciales de comunicación, tanto individualmente como en grupo	B1 B5 B9 B13	C14
Aplicar y poner en marcha estrategias comerciales de distribución, tanto individualmente como en grupo	B1 B5 B9 B13	C14

Contidos

Tema	
TEMA 1.EL PRODUCTO	1.1 concepto, 1.2 clasificación, 1.3 decisiones sobre productos, 1.4 estrategias de marca, 1.5 servicios
TEMA 2. DESARROLLO DE NUEVOS PRODUCTOS Y CICLO DE VIDA DEL PRODUCTO	2.2 desarrollo de nuevos productos, 2.2 estrategias del ciclo de vida del producto
TEMA 3. EL PRECIO	3.1 concepto, 3.2 fijación de precios, 3.3 estrategias de precios

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	15	0	15
Presentacións/exposicións	15	30	45
Resolución de problemas e/ou exercicios	15	10	25
Titoría en grupo	5	15	20
Probas de tipo test	6	39	45
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	SESIÓN MAGISTRAL PARTICIPATIVA: Exposición por parte do profesor de los contenidos de la materia objeto de estudio, bases teóricas y/o directrices de un trabajo, ejercicio o proyecto a desarrollar por el estudiante. Se requiere la participación activa del alumnado en el aula a través de exposiciones y debates. Se recomienda al estudiante que trabaje previamente el material entregado por el profesor y que se consulte la bibliografía recomendada para completar la información con el fin de seguir las explicaciones y participar activamente en las cuestiones y preguntas planteadas a lo largo de la clase En ningún caso las transparencias entregadas por el profesor constituyen material suficiente sobre el contenido de la asignatura.
Presentacións/exposicións	(*)Exposición por parte del alumnado ante el docente y/o un grupo de estudiantes de un tema sobre contenidos de la materia o de los resultados de un trabajo, ejercicio, proyecto... Se puede llevar a cabo de manera individual o en grupo.
Resolución de problemas e/ou exercicios	RESOLUCION DE PROBLEMAS, EJERCICIOS O SIMILAR: Actividad en la que se formulan problema y/o ejercicios relacionados con la asignatura. El alumno debe desarrollar las soluciones adecuadas o correctas mediante la ejercitación de rutinas, la aplicación de fórmulas o algoritmos, la aplicación de procedimientos de transformación de la información disponible y la interpretación de los resultados. Se suele utilizar como complemento de la lección magistral
Titoría en grupo	TRABAJO TUTELADO Y PRESENTACIONES. El estudiante, de manera individual o en grupo, elabora un documento sobre la temática de la materia o prepara seminarios, investigaciones, memorias, ensayos, resúmenes de lecturas, conferencias, etc. Generalmente se trata de una actividad autónoma de/de los estudiante/s que incluye la búsqueda y recogida de información, lectura y manejo de bibliografía, redacción... Además se realizará la exposición por parte del alumnado ante el docente y/o un grupo de estudiantes de un tema sobre contenidos de la materia o de los resultados de un trabajo, ejercicio, proyecto, trabajo tutelado... Se puede llevar a cabo de manera individual o en grupo.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Titoría en grupo	

Avaliación				
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Sesión maxistral	Puede ser objeto de evaluación cualquier lectura, actividad, caso, material audiovisual, página web, trabajo o comentario realizado en el aula. Asimismo, se valorarán aquéllos alumnos con una mayor implicación en la materia	5	B1 B5 B9 B13	C14
Presentacións/exposicións	Exposición por parte del alumnado ante el docente y/o un grupo de estudiantes de un tema sobre contenidos de la materia o de los resultados de un trabajo, ejercicio, proyecto... Se puede llevar a cabo de manera individual o en grupo.	10	B1 B5 B9 B13	C14
Resolución de problemas e/ou exercicios	RESOLUCION DE PROBLEMAS, EXERCICIOS Ou SIMILAR: Se evalúa la adecuada capacidad del alumno de aplicar los conocimientos teóricos y prácticos adquiridos, el desempeño dentro de un equipo de trabajo, el trabajo autónomo y la comunicación oral y escrita, entre otros. Solo se podrán entregar actividades en las fechas y sesiones establecidas.	15	B1 B5 B9 B13	C14

Probas de tipo test	Probas para avaliación das competencias adquiridas que inclúen preguntas pechadas con diferentes alternativas de resposta (verdadeiro/falso, elección múltiple, emparejamiento de elementos...). Os alumnos seleccionan unha/s resposta/s entre un número limitado de posibilidades. As respostas erróneas penalízan.	70	B13
---------------------	---	----	-----

Outros comentarios sobre a Avaliación

Para superar la asignatura se requiere satisfacer dos condiciones: (1) obtener una puntuación mínima de 5 puntos en el conjunto de las pruebas a evaluar y (2) obtener como mínimo 4,5 puntos en el examen final (puntuado sobre 10).

La puntuación obtenida por la participación así como la realización y entrega de todas aquellas tareas establecidas por el profesor (casos, ejercicios, supuestos, exposiciones, memorias, etc.), se mantiene en la convocatorias de Junio y Julio del curso académico en vigor pero NO se guardará para cursos sucesivos.

Los alumnos que no puedan seguir la evaluación continua serán examinados mediante una prueba escrita valorada sobre 10 puntos, que no necesariamente coincidirá con la del resto de los alumnos. En este caso, los alumnos deben indicar expresamente su imposibilidad para seguir la evaluación continua a principio de curso (durante el mes de septiembre de 2011).

Bibliografía. Fontes de información

Carmen Otero (coordinadora), **Dirección Comercial 2**, 2013,
Gonzalez Vazquez, E.; López Miguens, M.J.; y Otero Neira, C. (coord.), **Manual Practico de Márketing**, 2014,
Philip Kotler y Gary Armstrong, **Principios de Marketing**, 2008,
Kotler, y otros, **Dirección de Marketing**, 12ª Edición, 2006,
Gonzalez E. y Alen, E. (coord.), **Casos de dirección de marketing**, 2005,
Kotler, P.; Armstrong, G., **Fundamentos de marketing**, 2008,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Investigación comercial/V03G020V01701
Mercadotecnia responsable/V03G020V01930
Mercadotecnia sectorial/V03G020V01910

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Dirección comercial I/V03G020V01403

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa las líneas de actuación que se deben llevar a cabo con el alumno en la materia y concíbese de forma flexible. En consecuencia, puede requerir reajustes a lo largo del curso académico promovidos por la dinámica de la clase y del grupo de destinatarios real o por la relevancia de las situaciones que pudiesen surgir. Así mismo, aportarase al alumnado la información y pautas concretas que sean necesarias en cada momento del proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dirección estratéxica				
Materia	Dirección estratéxica			
Código	V03G020V01503			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Ferro Soto, Carlos Antonio			
Profesorado	Ferro Soto, Carlos Antonio Vila Alonso, María Mercedes			
Correo-e	cferro@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Se estudiarán los conceptos y herramientas necesarias para realizar una dirección empresarial bajo una perspectiva integradora y de reflexión estratégica. Se abordarán los aspectos relacionados con el proceso estratégico en las empresas, tanto de análisis, diseño e implantación estratégicas.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia		Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Identificar os valores, recursos e capacidades da empresa que permitan a creación de vantaxes sustentables para os *stakeholders	B1	C1	
	B14	C3	
		C5	
Analizar as oportunidades e ameazas que expón a contorna externa para a toma de decisións nun sector específico	B1	C5	
		C11	
		C12	
		C13	
Formular as estratexias competitivas máis adecuadas para responder os retos da contorna no ámbito dunha empresa e tendo en conta a Responsabilidade social corporativa		C3	D4
		C11	D5

Describir as estratexias de desenvolvemento dunha empresa e os métodos empregados	B1 B13 B14	C11	
Integrar os diferentes enfoques da teoría e as distintas visións persoais dun equipo de traballo na realización dun proxecto común	B2 B5 B8 B9 B13	C5 C13	D1 D2 D3
Os estudantes serán capaces de deseñar nun equipo de traballo a estratexia competitiva e corporativa dunha empresa concreta	B5 B8 B9 B10 B11	C1 C11 C12	D1 D5

Contidos

Tema

Conceptos básicos da Dirección Estratéxica

Misión e Obxectivos empresariais

Análise da contorna xenérica

Análise da contorna específica

Análise interna da empresa

Vantaxes e estratexias competitivas

Estratexias :Corporativas: Direccións e Métodos de desenvolvemento

Implantación da estratexia e Control

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	22.5	36	58.5
Estudo de casos/análises de situacións	22.5	21	43.5
Outras	3	20	23
Traballos e proxectos	5	20	25

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos da materia considerando a participación activo dos estudantes
Estudo de casos/análises de situacións	Analizánsense lecturas con casos, reais ou ficticios, coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipótese, reflexionar, debater

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	O profesor estará a disposición dos alumnos para resolver as súas dúbidas no horario fixado
Estudo de casos/análises de situacións	O profesor estará a disposición dos alumnos para resolver as súas dúbidas no horario fixado
Probas	Descrición
Outras	O profesor estará a disposición dos alumnos para resolver as súas dúbidas no horario fixado
Traballos e proxectos	O profesor estará a disposición dos alumnos para resolver as súas dúbidas no horario fixado

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---------------	---------------------------------------

Estudo de casos/análises de situacións	Estudo, debate e participación na resolución de supostos reais ou ficticios de formulacións estratéxicas por parte de empresas	20-10	B1 B2 B5 B8 B9 B10 B11 B13 B14	C1 C3 C5 C11 C12 C13	D1 D2 D3 D4 D5
Outras	Probas de avaliación escritas individuais sobre os contidos teóricos e prácticos da materia	60-70	B1 B2 B5 B13	C1 C3 C5 C11 C12	
Traballos e proxectos	Realización en prazo de exercicios, actividades e proxectos.	20-10	B1 B5 B9 B10 B13 B14	C3 C5 C11	

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación continua considerarase cando o estudante asistise a máis do 80% das clases prácticas e entregase o 100% dos casos propostos en ditas prácticas

É necesario ter polo menos un 5 en cada modalidade de avaliación (teoría e práctica)

Os alumnos que non opten pola avaliación continua realizarán probas específicas que se atoparán claramente detalladas nos apartados correspondentes na plataforma de *Teledocencia (FAITIC) e en documento 'Condiciones da materia' en 'Documentos e Ligazóns' en *FAITIC

Todas as especificacións atoparanse claramente detalladas nos apartados correspondentes na plataforma de *Teledocencia (*FAITIC) e en documento 'Condiciones da materia' en 'Documentos e Ligazóns' en *FAITIC

24/09/15; 14h

14/01/16; 16h

08/07/16; 13h

As datas dos exames oficiais poderán consultarse de forma actualizada na páxina web do Centro.

Bibliografía. Fontes de información

Navas López y Gerras Martín, **La Dirección Estratégica de la Empresa**, 2007,

Fernández Sánchez, Esteban, **Dirección Estratégica de la Empresa**, 2004,

Johnson, G; Scholes, K.; Whittington, R., **Fundamentos de Estrategia**, 2010,

Thompson, Strickland, Gamble, **Administración Estratégica**, 2012,

David, Fred, **Administración estratégica**, 2013,

Bibliografía complementaria:

Navas & Guerras, Fundamentals of strategic management, 2013, Civitas

Ventura Vitoria, Juan, Análisis estratégico de la empresa, 2008, Paraninfo

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Dirección estratéxica internacional/V03G020V01603

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/V03G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/V03G020V01203

Dirección comercial I/V03G020V01403

Dirección de operacións/V03G020V01302

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir.

Así mesmo, achegarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Réxime fiscal da empresa I				
Materia	Réxime fiscal da empresa I			
Código	V03G020V01504			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición				
Departamento	Economía aplicada			
Coordinador/a	Gago Rodríguez, Alberto González Martínez, José Manuel Álvarez Villamarín, José Carlos			
Profesorado	Álvarez Villamarín, José Carlos del Río Otero, Coral Gago Rodríguez, Alberto González Martínez, José Manuel Gradin Lago, Carlos Manuel			
Correo-e	xmgzlez@uvigo.es agago@uvigo.es xalvarez@uvigo.es			
Web	http://fatic.uvigo.es			
Descrición xeral	RFE é unha materia que ten como obxectivo introducir ós alumnos no campo da fiscalidade aplicada. En particular, desenvólvense dous dos impostos máis importantes: o IRPF e o Imposto de Sociedades.			

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
B1	Capacidade de análise e síntese
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Adquirir coñecementos básicos para entender o papel que desempeña a fiscalidade nas decisións económicas	A2	B13	C4	D1
Desenvolver habilidades de procura, uso e comprensión da normativa tributaria vixente		B1 B3 B10	C16	
Entender os efectos da tributación sobre as distintas fontes de renda: traballo, capital, actividades económicas e alteracións patrimoniais.	A2	B1 B10	C4 C8	
Potenciar a capacidade de traballar en equipo buscando atopar as mellores solucións tributarias		B9 B13		D1
Xustificar e defender as decisións adoptadas en materia de tributación mediante estudos de caso		B1 B5 B10	C8	

Contidos

Tema	
Parte I: Introducción ó Sistema Fiscal	Obxectivos básicos. A organización da materia. O método de traballo e a súa avaliación.
Tema 1: Obxectivos e metodoloxía da materia	
Tema 2: Caracterización do Sistema Fiscal Español e bases para a fiscalidade persoal e empresarial	O papel dos Impostos na realidade económica. Composición do Sistema Fiscal. Características básicas das principais figuras tributarias.
Parte II: O Imposto sobre a Renda das Persoas Físicas.	Elementos básicos do Imposto: contribuinte e unidade familiar, rendas suxeitas e exentas, período impositivo.
Tema 3: Introducción ó IRPF	
Tema 4: Rendas das Persoas Físicas	Rendementos do Traballo, Rendementos do Capital, Ganancias e Perdas Patrimoniais
Tema 5: Rendas de Empresarios e Profesionais individuais	Elección do réxime de estimación da renda. Determinación da renda en Estimación Directa e Estimación Obxectiva.
Tema 6: Liquidación do IRPF	Integración e compensación das rendas. Mínimo Persoal e Familiar. Cuota Integra e Deducións.
Parte III: O Imposto sobre Sociedades.	Elementos básicos do Imposto: contribuinte, resultado contable e base imponible. Período impositivo. Imputación temporal de ingresos e gastos.
Tema 7: Introducción ó IS.	
Tema 8: Operacións determinantes da Base Imponible	Gastos non deducibles. Amortizacións. Arrendamento Financeiro. Deterioro de Valor e Transmisións Patrimoniais.
Tema 9: Liquidación do IS	Proceso Liquidatorio. Cuota Integra. Deducións.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	0.5	0	0.5
Sesión maxistral	22	22	44
Estudo de casos/análises de situacións	17.5	17.5	35
Prácticas en aulas de informática	5	5	10
Prácticas autónomas a través de TIC	0	25	25
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	5	16	21
Outras	2.5	12	14.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Presentación do contido e obxectivos da materia. Metodoloxía de traballo e sistemas de control e avaliación.
Sesión maxistral	Para cada tema o docente presentará na aula as cuestións mais relevantes e formulará a metodoloxía a seguir para interpretar as consecuencias e efectos prácticos da norma tributaria. Posteriormente o alumno deberá revisar de xeito autónomo os contidos expostos.
Estudo de casos/análises de situacións	Realizaranse sesións prácticas que terán lugar en aulas-seminario. Para cada sesión proporánse casos a estudar en grupos reducidos (de 3 ou 4 alumnos) conformados ó inicio do curso. Cada grupo deberá comentar, resolver e defender os casos plantexados. Os alumnos disporán previamente dos enunciados dos casos a través da Plataforma Tema e deberán elaborar no seu grupo reducido unha primeira proposta de solución xustificada que deberá ser entregada a través da Plataforma Tema antes do desenvolvemento da sesión presencial.
Prácticas en aulas de informática	As sesións prácticas en aula informática faránse de xeito individualizado e consistirán na resolución dun caso práctico empregando as aplicacións informáticas da Axencia Tributaria. Para o seu desenvolvemento os alumnos disporán previamente do enunciado do caso na Plataforma Tema.
Prácticas autónomas a través de TIC	Cada semana, despois da sesión maxistral, abrirase un formulario práctico dixital (de resposta curta ou test) na Plataforma Tema, relativo ós contidos desenvolvidos na sesión maxistral e na práctica. Trátase de actividades non presenciais que posibilitan o seguimento e avaliación do alumno, que deberá responder nos prazos sinalados.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
--------------	------------

Estudo de casos/análises de situacións	Durante as prácticas de laboratorio e informáticas, preténdese orientar, supervisar, atender e resolver as dúbidas do alumno no seu proceso de adquisición das competencias, en xeral, e na realización das actividades propostas, en particular. Ademais, cada profesor establecerá ó comenzo do curso un horario para titorías individuais ó que o alumno pode acudir para resolveren calquera tipo de dúbida referente á materia.
Prácticas en aulas de informática	Durante as prácticas de laboratorio e informáticas, preténdese orientar, supervisar, atender e resolver as dúbidas do alumno no seu proceso de adquisición das competencias, en xeral, e na realización das actividades propostas, en particular. Ademais, cada profesor establecerá ó comenzo do curso un horario para titorías individuais ó que o alumno pode acudir para resolveren calquera tipo de dúbida referente á materia.

Avaliación						
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Estudo de casos/análises de situacións	A entrega das propostas de solución dos estudos de caso feitas en grupo avaliarase conxuntamente coas probas tipo tests: será necesario ter entregado alomenos 6 casos para ter puntuación nas probas test.	0	A2	B1 B3 B9	C8 C16	D1
Prácticas autónomas a través de TIC	Avaliaráse e puntuarase a resolución dos test propostos despois de cada tema. Este apartado de traballo persoal puntuarase sobre un máximo global de 3 puntos. Será requisito necesario para obter puntuación neste apartado que o grupo ó que pertence cada alumno teña entregado alomenos 6 propostas de solución dos estudos de caso.	30	A2	B10 B13	C8	
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Ó remate das partes II e III do programa da materia, en dúas sesións presenciais, proporase un caso que o alumno deberá resolver de xeito individual e que permitirá avaliar o seu nivel de coñecementos e capacidade de argumentación e xustificación das decisións adoptadas. A proba relativa ó IRPF puntuarase cun máximo de 4 puntos e a relativa ó IS cun máximo de 3 puntos.	70	A2	B1 B5 B10	C4 C8	
Outras	Rematada a docencia presencial, aqueles alumnos que non teñan superada a materia por avaliación continúa deberán realizar unha proba escrita que consistirá na resolución de casos prácticos de liquidación do IRPF e do Imposto de Sociedades. O alumno deberá resolver de xeito individualizado os casos propostos xustificando as decisións adoptadas. Esta proba escrita final avaliarase cunha puntuación máxima de 10 puntos.	0	A2	B1 B5 B13	C4 C8	

Outros comentarios sobre a Avaliación

Nesta asignatura realizarase unha avaliación continua do traballo realizado polo alumno.

Para supera-la asignatura por avaliación continua deben cumprirse dúas condicións :

1. Acadar alomenos un 25% da nota en cada un dos tres apartados puntuables (test, proba IRPF, proba IS).
2. Obter alomenos 5 puntos na suma destes tres apartados puntuables (probas test e probas IRPF e IS).

A non presentación a calquera das dúas probas presenciais escritas (IRPF e IS) suporá que o alumno deixa de ser avaliado en avaliación continua.

Tamén sairá da avaliación continua se non acada alomenos un 25% da nota en cada unha das tres probas realizadas (test, proba IRPF, proba IS).

A nota final por avaliación continua será a suma das notas parciais obtidas ata ese momento.

Aqueles alumnos que non teñan superado a materia por avaliación continua terán a opción de presentarse a un examen final. Este examen valerá o 100% da nota, e a calificación obtida substituirá á obtida en avaliación continua. En caso de non presentarse, a nota será a obtida en avaliación continua. As datas deste examen son o 13 de xaneiro as 16 horas e o 7 de xullo as 13 horas.

Bibliografía. Fontes de información

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA

- Selección de lexislación relativa ó IRPF e ó Imposto de Sociedades.
- Esquemas básicos e supostos prácticos. Plataforma Tema.
- *Manuel Practico Renta*. Axencia Tributaria. Edición actualizada.
- *Manual Práctico Sociedades*. Axencia Tributaria. Edición actualizada.
- Gabinete xurídico do Centro de Estudos Financeiros: "*Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas. Casos Prácticos*" . Madrid: editorial CEF (edición actualizada).
- Gabinete xurídico do Centro de Estudos Financeiros: "*Impuesto sobre Sociedades. Casos Prácticos*" . Madrid: editorial CEF (edición actualizada).
- Moreno Moreno, Mª Carmen e Paredes Gómez, Raquel: "*Fiscalidad Individual y Empresarial. Ejercicios resueltos*" . Madrid: editorial Cívitas (edición actualizada).
- Albi Ibáñez, Emilio: "*Sistema Fiscal Español. Volumen 1*" . Barcelona: editorial Ariel (edición actualizada).

BIBLIOGRAFÍA COMPLEMENTARIA

- Díaz Arias, José Manuel: "*Ley comentada del Impuesto sobre Sociedades. Concordada, jurisprudencia, consultas tributarias y doctrina*" . Barcelona: editorial Deusto (edición actualizada).
- Pla Vall, Ángeles e Salvador Cifre, Concha: "*Impuesto sobre Sociedades. Régimen General y empresas de reducida dimensión*" . Valencia: editorial Tirant lo Blanch (edición actualizada).
- "*Memento Práctico Fiscal*" . Madrid: ediciones Francis Lefebvre (edición actualizada).

ENLACES DE INTERNET DE INTERESE

- Agencia Tributaria: www.aeat.es
- Instituto de Estudios Fiscales: www.ief.es
- Instituto Nacional de Estadística: www.ine.es
- Estadísticas OCDE: www.oecd.org

Recomendacións

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Teoría da organización				
Materia	Teoría da organización			
Código	V03G020V01505			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Comesaña Benavides, Fernando			
Profesorado	Comesaña Benavides, Fernando Fernández Arias, M ^a Jesús Gil Pereiras, María del Carmen Gómez Fraiz, José Santiago González Santamaría, Pedro Guisado Tato, Manuel Rodríguez de la Fuente, Marta			
Correo-e	fercoben@uvigo.es			
Web	http://cursos.faitic.uvigo.es/tema1415/claroline/course/index.php			
Descrición xeral	O alumno debe adquirir a través de esta materia coñecementos e competencias relativas a como funcionan as organizacións, como toman decisións, desenvolven estratexias, estrutúranse a si mesmas para a consecución dos obxectivos, así como as relacións de poder que rodean e impregnan as organizacións e o modo en que as sociedades interactúan cas organizacións			

Competencias

Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Coñecer os fundamentos da Teoría da organización para poder aplicalos na creación da estrutura organizativa da empresa	B1	D1	
	B2	D2	
	B4	D3	
	B12	D4	
	B13		
	B14		
Analizar as oportunidades e ameazas que expón a contorna a nivel organizativo.	B9	C1	D2
	B12	C3	D3
	B13	C5	
	B14	C6	

Describir as principais estruturas organizativas, coñecendo as súas vantaxes e inconvenientes, así como o tipo de empresa que as utiliza.	B1 B4 B5 B14		D2
Formular as relacións entre goberno corporativo, control, influencia e cultura organizativa.	B1 B2 B4 B5 B14		D2
Aplicar os procedementos de análises e coñecementos á resolución de problemas/cuestións organizativas concretas.	B1 B2	C1 C3 C5	D2
Identificar os diferentes enfoques da teoría e as distintas visións persoais dun equipo de traballo na realización dun proxecto común.	B1 B2 B4 B5 B9 B14	C3	D2

Contidos

Tema

CAPÍTULO I: FUNDAMENTOS DA TEORÍA DA ORGANIZACIÓN.

CAPÍTULO II: O CONTEXTO DAS ORGANIZACIÓNS.

CAPÍTULO III: ARQUITECTURA ORGANIZATIVA.

CAPÍTULO IV: COMPORTAMENTO, GOBERNO, CONTROL, INFLUENCIA E CULTURA ORGANIZATIVA.

CAPÍTULO V: DESENVOLVEMENTO ORGANIZACIONAL.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	28	28	56
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	15	15	30
Presentacións/exposicións	2	4	6
Titoría en grupo	2.5	5	7.5
Probas de resposta curta	2	31	33
Traballos e proxectos	0.5	17	17.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices do traballo, exercicios ou proxectos a desenvolver polo estudante.
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Resolución e presentación de exercicios/cuestións/traballos por parte do alumno tanto de maneira individual como en grupo baixo a proposta, orientación e supervisión do profesor.
Presentacións/exposicións	Presentación e exposición por parte do alumnado ante o docente e/ou un grupo de estudantes dun tema sobre contidos da materia ou dos resultados dun traballo, exercicio, proxecto... Traballarase en grupo.
Titoría en grupo	Titorías en grupo reducido. Reunións que o alumno mantén co profesorado da materia para asesoramento, desenvolvemento e supervisión de actividades da materia no proceso de aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Tempo reservado para orientar, atender e resolver dúbidas do alumno no seu proceso de adquisición das competencias da materia.
Titoría en grupo	Tempo reservado para orientar, atender e resolver dúbidas do alumno no seu proceso de adquisición das competencias da materia.

Avaliación					
	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	Proba obxecto de avaliación continua. Consiste na resolución, de maneira individual ou en grupo, de cuestións expostas, orientadas e supervisadas polo profesor sobre a materia. Avaliarase a participación do alumno e a comprensión da materia.	20	B1 B12 B13 B14	C1 C3 C5 C6	D1
Presentacións/exposicións	Exposición oral por parte do alumnado dun tema concreto ou dun traballo (previa presentación escrita).	15	B1 B2 B4 B5	C1 C3 C5 C6	D1 D2 D3 D4
Probas de resposta curta	Proba para avaliar os coñecementos adquiridos polo alumno sobre a materia. A resposta debe ser breve.	50	B1 B2 B12 B13 B14	C1 C3 C5 C6	D1 D3
Traballos e proxectos	Realización por parte do alumno dun traballo escrito sobre un tema concreto.	15	B1 B2 B4 B5	C1 C3 C5 C6	D1 D2 D3 D4

Outros comentarios sobre a Avaliación

<p> A concreción das actividades a realizar dependerá en gran medida do número de alumnos, medios para traballar en grupo, etc.

No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames, prevalecerán as sinaladas na páxina web do centro.</p>

Bibliografía. Fontes de información

Argyris, C., **On organizational learnig**,

Hodge, B.J., et al, **Teoría de la organización, un enfoque estratégico**,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/V03G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/V03G020V01203

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo co alumno na materia e concíbese de forma flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real ou pola relevancia das situacións que puidesen xurdir. Así mesmo, aportarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo.

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Análise contable				
Materia	Análise contable			
Código	V03G020V01601			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Crespo Domínguez, Miguel Ángel			
Profesorado	Crespo Domínguez, Miguel Ángel García Rivaes, Ignacio Vila Biglieri, Jorge Eduardo			
Correo-e	macrespo@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Análise da información financeira das sociedades mercantiles, a través das súas contas anuais.			

Competencias	
Código	
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
C4	Posuír e comprender coñecementos sobre o marco económico que regula as actividades empresariais, e a correspondente normativa
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Capacidad para analizar y evaluar la situación economico-financiera de las sociedades mercantiles	B2	C4	D1
	B3	C6	D3
	B4		D4
	B5		D5

Contidos	
Tema	

1. El Análisis Financiero	1. El Análisis Financiero
2. Los Estados Financieros	Introducción
3. Consolidación de Estados Financieros	La Información Económico-Financiera
4. La Opinión de Auditoría	Fundamentos
5. El Análisis Económico-Financiero	Objetivos
6. Los Mercados de Capitales: Información,	2. Los Estados Financieros
	Balance
	Resultados
	Estado de Cambios en el Patrimonio
	Estado de Flujos de Tesorería
	Memoria
	3. Consolidación de Estados Financieros
	Introducción
	El Control Societario
	Los Procedimientos de Consolidación
	4. La Opinión de Auditoría
	Introducción
	Las Normas de Auditoría
	El Informe de Auditoría
	5. El Análisis Económico-Financiero
	Introducción
	Instrumentos y Técnicas del Análisis
	Detección de Prácticas de Distorsión de la Información Financiera
	Cálculo y Evaluación de la Rentabilidad
	Cálculo y Evaluación del Riesgo
	Predicción de la Insolvencia Empresarial y la Calificación de Títulos
	La Calificación de Títulos
	6. Los Mercados de Capitales: Información, Gobierno y Responsabilidad Corporativa
	Introducción
	La Eficiencia de los Mercados Financieros
	La incidencia de la información financiera en los Mercados Financieros
	El Gobierno Corporativo
	La Responsabilidad Corporativa
(*)	(*)
(*)3. *Consolidación de Estados Financieros	(*) *IntroducciónEl Control *SocietarioLos Procedimientos de *Consolidación
(*)4. A Opinión de *Auditoría	(*)*IntroducciónLas Normas de *AuditoríaEl Informe de *Auditoría
(*)5. A Análise Económica-Financiero	(*)*IntroducciónInstrumentos e Técnicas do *AnálisisDetección de Prácticas de *Distorsión da Información *FinancieraCálculo e Avaliación da *RentabilidadCálculo e Avaliación do *RiesgoPredicción da *Insolvencia Empresarial e a Cualificación de *TítulosLa Cualificación de Títulos
(*)6. Os Mercados de Capitais: Información, Gobierno e Responsabilidade *Corporativa	(*)*IntroducciónLa Eficiencia dos Mercados *FinancierosLa *incidencia da información financeira nos Mercados *FinancierosEl Gobierno *CorporativoLa Responsabilidade *Corporativa

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	45	87	132
Resolución de problemas e/ou exercicios	22.5	45	67.5
Titoría en grupo	7.5	15	22.5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3	0	3
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Sesión maxistral	Exposición que facilite la comprensión por parte del alumno de los temas de la disciplina
Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución de casos relacionados con la evolución de la materia
Titoría en grupo	Seguimiento de los conocimientos adquiridos

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición

Resolución de problemas e/ou exercicios	Aprendizaxe a partir do material e tarefas propostos aos alumnos, supervisando a súa aprendizaxe autónoma en grupos de laboratorio e tutorías personalizadas. Comprobación de avances co docente.
Titoría en grupo	Aprendizaxe a partir do material e tarefas propostos aos alumnos, supervisando a súa aprendizaxe autónoma en grupos de laboratorio e tutorías personalizadas. Comprobación de avances co docente.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Titoría en grupo	Evidencias de aprendizaxe a través dun conxunto de actividades propostas ao alumno para consolidar o seu proceso de aprendizaxe durante o curso académico e evaluadas en grupo reducido con carácter voluntario. Avaliación de habilidades de traballo en grupo e adaptación a contornas de traballo con especial énfasis no comportamento social	30	B2 B3 B4	D1 D3 D4 D5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Resolución dunha proba escrita presencial, ao final do cuatrimestre, sobre a adquisición de competencias da materia. Esíxese un nivel mínimo obligatorio para superar a convocatoria.	70	B2 B3 B4 B5	C4 C6

Outros comentarios sobre a Avaliación

Bibliografía. Fontes de información

Crespo, **Información financiera y Análisis de Estados Financieros**, 3ª,
Revsine, Collins, Johnson, **Financial Reporting and Analysis**, 5ª,
Alvarez Melcón y Corona Romero, **Cuentas Anuales Consolidadas**,

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Contabilidade financeira II/V03G020V01401
Empresa: Contabilidade financeira I/V03G020V01301

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Contabilidade de custos				
Materia	Contabilidade de custos			
Código	V03G020V01602			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OB	3	2c
Lingua de impartición				
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Fernández-Feijoo Souto, Belén			
Profesorado	Docampo Barrueco, Jose Maria Fernández-Feijoo Souto, Belén García Torea, Nicolás Ruiz Blanco, María Silvia			
Correo-e	belen@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	This asignatura has like basic object the treatment of the information for the assessment of the existences, the planning and the control of the activity of the organisations and the countable information for the process of take of decisions. The matter is oriented basically on industrial companies, in his internal field, with the analysis of the productive process of the company.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C6	Posuír e comprender coñecementos sobre os distintos procesos, procedementos e prácticas de xestión empresarial
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C8	Aplicar os coñecementos adquiridos a futuras situacións profesionais e desenvolver competencias relacionadas coa elaboración e defensa de argumentos e resolución de problemas dentro da súa área de estudo
C9	Identificar a xeneralidade dos problemas económicos que se suscitan nas empresas, e saber utilizar os principais instrumentos existentes para a súa resolución
C10	Valorar, a partir dos rexistros relevantes de información, a situación e previsible evolución dunha empresa
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
C14	Elaborar os plans e políticas nas diferentes áreas funcionais das organizacións
C15	Ter a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante

Resultados de aprendizaxe	
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe

Identificar as características dos ámbitos interno e externo da empresa, así como dos modelos contables relacionados cos mesmos.	B1 B2 B8	C1 C3 C5 C6 C10 C13 C14 C15 C16
Recoñecer aos usuarios da información e as súas particulares necesidades informativas.	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C6 C7 C8 C9 C10 C13 C15 C16
Aplicar modelos contables de custos sobre a base da realidade empresarial a analizar.	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C8 C9 C12 C13 C14
Aplicar técnicas presupuestarias para a planificación da actividade da empresa.	B1 B2 B3 B5 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16
Construír un sistema de información para toma de decisións.	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16

Contidos

Tema

1. Introducción ao custo. Conceptos básicos
2. El comportamiento de los costes
3. O custo dos materiais
4. O custo de persoal
5. Os custos indirectos de produción
6. O custo de oportunidade dos recursos financeiros. Os custos do período
7. A produción múltiple: Producción común e produción conxunta

8. Os custos por ordes de traballo ou pedido

9. Os custos por procesos

10. O sistema de custos baseado nas actividades (*)
(ABC)

11. O sistema de custos variables

12. Os custos predeterminados. Orzamentos e
estándares

13. Toma de decisións

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	37	60	97
Sesión maxistral	38	66	104
Resolución de problemas e/ou exercicios	4	20	24

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Proposta de exercicios en seminarios prácticos, con resolución guiada polo profesor e tras o previo desenvolvemento de casos similares por parte dos alumnos.
Sesión maxistral	Exposición na aula, por parte do docente, dos contidos máis relevantes e de maior dificultade conceptual. Control da aprendizaxe.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Aprendizaxe *colaborativo a través dun conxunto de actividades e cuestionarios que se propoñen ao alumno. O alumno realiza este conxunto de tarefas de forma autónoma, seguindo o seu itinerario de aprendizaxe, *pautado nas clases presenciais e de prácticas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Resolución de problemas e/ou exercicios	Evidencias da aprendizaxe práctica a través da resolución das cuestións que se propoñen ao alumno durante o curso, para consolidar o seu proceso de aprendizaxe na materia.	30	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16
Sesión maxistral	Evidencias da aprendizaxe teórica a través da realización dalgunhas actividades no aula.	15	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16

Resolución de problemas e/ou exercicios	Resolución dunha proba escrita presencial, ao final do cuadrimestre, sobre a adquisición de competencias. Esíxese un nivel mínimo en teoría e en práctica da devandita proba para superar a convocatoria.	55	B1 B2 B3 B5 B6 B8	C1 C3 C5 C6 C7 C8 C9 C10 C11 C12 C13 C14 C15 C16
---	---	----	----------------------------------	---

Outros comentarios sobre a Avaliación

A descrición desta guía está pensada para a modalidade presencial. A nota obtida polo alumno na parte presencial terá vixencia para as convocatorias que dá dereito a matrícula de cada curso académico. Aqueles alumnos que teñan unha cualificación de 5 ou superior (en base 10) nas evidencias da aprendizaxe teórica, non terán que examinarse da teoría no exame final.

A concreción das actividades a realizar dependerá en gran medida do número de alumnos, medios para traballar en grupo, etc.

As datas e horarios das probas de avaliación das diferentes convocatorias son as especificadas no calendario de probas de avaliación aprobado pola Xunta de Centro para o curso 2015-2016. No caso de conflito ou disparidade entre as datas dos exames prevalecerán as sinaladas na páxina web da facultade.

Condutas inadecuadas ou pouco respectuosas para a convivencia na aula afectarán á valoración final.

Bibliografía. Fontes de información

Mallo, C.; Kaplan, R.; Meljem, S; Giménez, C., **Contabilidad de Costos y Estratéxica de Gestión**,

Fullana Belda, C.; Paredes Ortega, J.L., **Manual de Contabilidad de costes**,

Azparren Pérez, M.R., **Manual de contabilidad de costes**,

Alvarez-Dardet Espejo, M.C.; Gutiérrez Alonso, F., **Contabilidad de gestión. Cálculo de costes**,

AECA, **Principios de Contabilidad de Gestión**,

Blanco Dopico, M. I., **Contabilidad de Costes. Análisis y Control**,

Drury, C., **Management and Cost Accounting**,

Mallo, C.; Rocafort, A. (Ed.), **Contabilidad de Dirección para la toma de decisiones. Contabilidad de gestión y de costes**, 2014,

Ripoll, V. y otros, **Casos prácticos resueltos de Contabilidad de Costes**, 2011,

Horngrén, CH. y otros, **Cost Accounting: a managerial emphasis**, 2014,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Auditoría/V03G020V01901

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Contabilidade financeira II/V03G020V01401

Empresa: Contabilidade financeira I/V03G020V01301

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Dirección estratéxica internacional				
Materia	Dirección estratéxica internacional			
Código	V03G020V01603			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Organización de empresas e márketing			
Coordinador/a	Guisado Tato, Manuel			
Profesorado	González Loureiro, Miguel Guisado Tato, Manuel Rodríguez Domínguez, María del Mar			
Correo-e	mguisado@uvigo.es			
Web	http://http://fatic.uvigo.es			
Descrición xeral	O proceso acelerado de globalización do sistema económico mundial está a orixinar importantes consecuencias para a actividade das empresas, que se ven obrigadas, cada vez máis, a actuar nos mercados internacionais. Por eso, é preciso estudar e coñecer os factores que conducen á globalización dos negocios e, sobre todo, as estratexias máis adecuadas para facer fronte a esta nova realidade. Entender e elixir a estratexia de entrada nos mercados exteriores, coñecer a localización das actividades da cadea de valor, comprender as estratexias de comercialización dos produtos ou servizos e analizar a xestión da distancia cultural entre países, son algúns dos obxectivos desta asignatura.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C3	Posuír e comprender coñecementos sobre os aspectos internos, funcións e procesos das organizacións incluíndo a súa natureza, estrutura, goberno, operativa e dirección.
C5	Posuír e comprender coñecementos sobre a relación entre a empresa e o seu entorno avaliando a súa repercusión na estratexia, comportamento, xestión e sustentabilidade empresarial
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C12	Solucionar de maneira eficaz problemas e tomar decisións utilizando métodos cuantitativos e cualitativos apropiados, incluíndo entre eles a identificación, formulación e solución dos problemas empresariais
C13	Mobilidade e adaptabilidade a entornos e situacións diferentes
D1	Xestión persoal efectiva en termos de tempo, planificación e comportamento, motivación e iniciativa tanto individual como empresarial
D2	Capacidade de lideranza, incluíndo empatía co resto de persoas
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Interpretar as principais teorías do comercio internacional, dende os paradigmas clásicos ata os enfoques que tratan de explicar os fluxos do comercio internacional a partir das actividades que realizan as empresas	B1 B13	C5	D1 D5

Distinguir as principais causas da aceleración internacionalizadora das empresas iniciada no século XX	B1 B2 B13	C1 C3 C5	D1 D5
Identificar algunha das estruturas organizativas máis frecuentes no terreno dos negocios internacionais	B1 B13	C3	D1 D5
Distinguir os factores relevantes que afectan á estratexia competitiva das empresas nos mercados internacionais	B1 B2 B13	C1 C3 C5 C11	D1 D5
Avaliar as distintas alternativas de entrada nos mercados exteriores: exportacións, acordos de cooperación e inversión directa	B1 B10	C5 C11	D1 D5
Sintetizar as peculiaridades específicas a ter en conta na dirección estratéxica dunha empresa multinacional	B1 B10 B13	C1 C3 C5	D1 D5
Demostrar o manexo dos conceptos teóricos adecuados para resolver e interpretar determinados problemas relacionados coa dirección de empresas internacionalizadas	B1 B5 B8 B9 B10 B11 B13 B14	C1 C3 C5 C11 C12 C13	D1 D2 D3 D4 D5

Contidos

Tema	
TEMA 1. TEORÍA DO COMERCIO INTERNACIONAL	Comercio e sistema internacional de comercio A concepción mercantilista Teoría da vantaxe absoluta Teoría da vantaxe comparativa Teoría de dotación de factores Teoría do ciclo de vida do produto Nova teoría do comercio internacional Teoría do diamante Teoría do comercio internacional e competitividade
TEMA 2. XÉNESIS DA ACELERACIÓN INTERNACIONAL	Tecnoloxía, competitividade e sistema económico Consideracións sobre as causas xenéricas do proceso de internacionalización contemporáneo
TEMA 3. O PROCESO BÁSICO DE INTERNACIONALIZACIÓN	Consideracións sobre os primeiros movementos de internacionalización Fases do proceso básico de internacionalización Dimensión empresarial, estratexia competitiva e fases do proceso básico de internacionalización Outras formas contractuales de internacionalización Unha primeira aproximación aos condicionantes do modo de entrada nos mercados internacionais
TEMA 4. O PROCESO DE EXPORTACIÓN	As exportacións. Consideracións introductorias Exportacións e pemes Fases do proceso de exportación Variantes de entrada en mercados exteriores a través das exportacións Subsidiarias de vendas Exportación de tecnoloxía: proxectos chave en man Tipos de cambio, risco e financiación das exportacións Sistemas de apoio ás exportacións
TEMA 5. EXPORTACIÓNS: PRODUCTIVIDADE EMPRESARIAL VERSUS PRODUCTIVIDADE NACIONAL	Tipos de cambio e competencia internacional. Consideracións introductorias Tipos de cambio e vantaxe competitiva Eficiencia e inflación no contexto dunha economía nacional A lei de unicidade do prezo e a teoría da paridade do poder adquisitivo Relación real de intercambio e capacidade de competencia internacional das empresas Capacidade de competencia: productividade empresarial versus productividade nacional Formulación analítica da evolución da capacidade da competencia Diversificación sectorial e competitividade nunha economía aberta Eficiencia empresarial versus eficiencia nacional: implicacións estratéxicas

TEMA 6. SUBCONTRATACIÓN	Internalización versus externalización: consideracións sobre o pasado recente Tecnoloxía, demanda e externalización Risco e subcontratación A subcontratación como fonte de vantaxe competitiva Subcontratación competitiva Subcontratación cooperativa A integración vertical
TEMA 7. ALIANZAS ESTRATÉXICAS	Acordos de cooperación internacional e internacionalización Natureza, características e definición dos acordos de cooperación empresarial Razóns básicas para a cooperación Clases de acordos de cooperación Alianzas estratéxicas Vantaxes das alianzas estratéxicas Desvantaxes das alianzas estratéxicas Condicións para a estabilidade das alianzas Alianzas versus fusiones y adquisiciones Acuerdos de cooperación y costes de transacción
TEMA 8. ESTRATEXIAS BÁSICAS DE MULTINACIONALIZACIÓN	Vantaxe competitiva e internacionalización Recursos e capacidades das empresas multinacionais Economías de localización Entorno internacional e sectores económicos Estratexias básicas de multinacionalización Estructuras organizativas e internacionalización

Planificación			
	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	1	0	1
Sesión maxistral	20	0	20
Estudo de casos/análises de situacións	21.5	5	26.5
Traballos de aula	2.5	15	17.5
Probas de tipo test	1.5	50	51.5
Traballos e proxectos	2.5	20	22.5
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	1	10	11
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.			

Metodoloxía docente	
	Descrición
Actividades introductorias	Actividades encaminadas a tomar contacto e reunir información sobre o alumnado. así como a presentar a asignatura
Sesión maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas, análise de situacións reais, e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto a desenvolver por o estudante
Estudo de casos/análises de situacións	Análise dun feito, problema ou suceso real coa finalidade de coñecelo, interpretalo, resolvelo, xerar hipóteses, contrastar datos, reflexionar, completar coñecementos, diagnosticalo e adestrarse en procedementos alternativos de solución
Traballos de aula	O estudante desenvolve exercicios ou proxectos na aula baixo as directrices e supervisión do profesor. IO seu Desenvolvemento pode estar vinculado con actividades autónomas do estudante

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Tempo reservado para orientar, atender e resolver dudas do alumno no seu proceso de adquisición de competencias da asignatura
Estudo de casos/análises de situacións	Tempo reservado para orientar, atender e resolver dudas do alumno no seu proceso de adquisición de competencias da asignatura
Traballos de aula	Tempo reservado para orientar, atender e resolver dudas do alumno no seu proceso de adquisición de competencias da asignatura

Avaliación

Descrición		Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Estudo de casos/análises de situacións	Será necesario realizar o estudo de casos/análises de situacións para poder optar a avaliación continua nas clases prácticas	0-10	B1 B2 B5 B8 B9 B10 B11 B13 B14	C11 C12 C13	D1 D2 D3 D4 D5
Traballos de aula	Será necesario realizar os traballos de aula requeridos para poder optar á avaliación continua nas clases prácticas	0-10	B1 B2 B5 B8 B9 B10 B11 B13 B14	C11 C12 C13	D1 D2 D3 D4 D5
Probas de tipo test	Realizaranse unha ou máis probas tipo test para avaliar os coñecementos adquiridos sobre a materia durante o curso, probas que se referirán tanto aos coñecementos adquiridos a través da bibliografía de referencia, coma ao desenvolvemento e contido das clases teóricas. Para poder optar a esta clase de avaliación será necesario a asistencia ás clases teóricas. Esixirase unha puntuación mínima de cinco puntos (sobre 10) para poder facer a media coa parte práctica	75	B1 B2 B10 B13	C1 C3 C5 C11	D1 D5
Traballos e proxectos	Será necesario entregar un traballo ou proxecto para avaliar os coñecementos adquiridos durante o curso. Para poder optar a esta valoración será necesario a asistencia ás clases dos grupos prácticos. Esixirase unha puntuación mínima de cinco puntos (sobre 10) para poder facer a media coa parte teórica	12.5	B1 B2 B5 B9 B10 B11 B13 B14	C11 C12	D1 D2 D3 D4 D5
Probas prácticas, de execución de tarefas reais e/ou simuladas.	Será necesario a realización dunha proba escrita para avaliar os contidos das clases prácticas	12.5	B13 B14	C11 C12	D1 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación continua considerárase cando o estudante asista a máis do 80% das clases prácticas e presente o(s) proxecto(s)/traballo(s) proposto(s).

En todo caso, tanto para os que non superen a avaliación continua coma para os que non seguen este sistema de avaliación, tanto na convocatoria de xuño coma na de xullo haberá un exame final da materia que constará de dúas partes. Un exame sobre a parte teórica que ponderará un 75% da nota e un exame práctico que valerá o 25% da nota. Neste caso tamén será necesaria unha puntuación mínima de 5 puntos (sobre 10) tanto en teoría coma en práctica para poder facer a media.

Naqueles casos que o alumno decidise ir por avaliación continua e non superase a materia na súa totalidade, pero si algunha parte, gardarase a nota obtida durante o curso da parte que superase (teórica ou práctica), e só presentárase en xuño ao exame coa parte que ten suspenso. Igualmente manteranse as partes aprobadas para o exame de Xullo.

Para sucesivas convocatorias de cursos académicos posteriores non se gardarán as partes aprobadas.

As diferencias no método de avaliación que utilizan os centros da Facultade de Ciencias Económicas e Empresariais de Vigo e a Facultade de Ciencias Empresariais e Turismo de Ourense obedecen á necesaria adaptación dos idénticos resultados de aprendizaxe propostos e competencias á diferente organización de clases docentes empregada por ambos os dous centros.

Bibliografía. Fontes de información

Guisado Tato, M., **Internacionalización de la empresa**, Pirámide,

Guisado Tato, M., **Estrategias de multinacionalización y política de la empresa**, Pirámide,

Guerras Martín, LA e Navas Lopez, JE, **La dirección estratégica de la empresa: teoría e aplicaciones**, 4ª edición, Hernández García, A, **Internacionalización y competitividad en la economía española: factores relevantes para la empresa**, Pirámide,
Hill, CWL, **Negocios internacionales: competencia en el mercado global**, Mc Graw Hill,
Verbeke, A, **International business strategy: rethinking the foundations of global corporate success**, Cambridge University Press,

Os dous libros de Guisado Tato (2002, 2003) constitúen as referencias básicas para preparar os contidos da asignatura. O resto de fontes conforman a bibliografía complementaria

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Fundamentos de administración/V03G020V01102

Empresa: Xestión de empresas/V03G020V01203

Dirección estratéxica/V03G020V01503

Teoría da organización/V03G020V01505

Outros comentarios

Esta guía docente anticipa as liñas de actuación que se deben levar a cabo có alumno na materia e concíbese de xeito flexible. En consecuencia, pode requirir reaxustes ao longo do curso académico promovidos pola dinámica da clase e do grupo de destinatarios real, ou pola relevancia das situacións que puidesen surdir. Así mesmo, aportarase ao alumnado a información e pautas concretas que sexan necesarias en cada momento do proceso formativo

DATOS IDENTIFICATIVOS				
Valoración de activos				
Materia	Valoración de activos			
Código	V03G020V01604			
Titulación	Grao en Administración e Dirección de Empresas			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	3	2c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Economía financeira e contabilidade			
Coordinador/a	Pisón Fernández, Irene Clara			
Profesorado	Agbor Tabot Ntoug , Lious Beltrán Varandela, José Luís Lago Velando, Ángeles Pisón Fernández, Irene Clara			
Correo-e	pison@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Abordaranse modelos de valoración de activos tanto de renda fixa como variable.			

Competencias	
Código	
B1	Capacidade de análise e síntese
B2	Pensamento crítico e autocrítico
B3	Habilidades relacionadas co uso de aplicacións informáticas utilizadas na xestión empresarial
B4	Poder transmitir ideas, información, problemas e situacións ao público tanto especializado como non especializado
B5	Habilidades de comunicación oral e escrita
B6	Habilidades de comunicación a través de Internet e, dominio de ferramentas multimedia para a comunicación a distancia
B8	Comunicarse con fluidez no seu entorno, incluíndo competencias interpersoais de escoita activa, negociación, persuasión e presentación
B9	Capacidade de actuación eficaz dentro dun equipo de traballo
B10	Emitir informes de asesoramento sobre situacións concretas de empresas e mercados
B11	Redactar proxectos de xestión global ou de áreas funcionais da empresa
B12	Desenvolver as habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B13	Capacidade de aprendizaxe e traballo autónomo
B14	Capacidade de aplicar os coñecementos teóricos e prácticos adquiridos nun contexto académico especializado
C1	Posuír e comprender coñecementos sobre as interrelacións existentes entre os distintos subsistemas que conforman o sistema empresarial
C7	Posuír e comprender coñecementos sobre as principais técnicas instrumentais aplicadas ao ámbito empresarial
C11	Tomar decisións estratéxicas utilizando diferentes tipos de modelos empresariais
C16	Habilidades na procura, identificación e interpretación de fontes de información económica relevante
D3	Responsabilidade e capacidade para asumir compromisos
D4	Compromiso ético no traballo
D5	Motivación pola calidade e mellora continua

Resultados de aprendizaxe			
Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Posuír e comprender coñecementos sobre valoración	B1	C1	
	B4	C7	
	B13	C16	
	B14		
(*)Aplicar los conocimientos a posibles situaciones profesionales.	B1	C1	D3
	B2	C7	D4
	B9	C11	
	B11	C16	
	B12		
	B13		

Reunir e interpretar datos relevantes para emitir xuízos sobre a valoración de activos	B1 B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B13 B14	C1 C7 C11 C16	D3 D4
Transmitir información e resultados de valoración de activos	B4 B5 B6 B8 B10 B11 B13 B14	C16	D4 D5

Contidos

Tema			
1. Introducción á valoración de activos financeiros.	(*)		
2. Consideración do risco para a valoración.	(*)		
3. Fundamentos de teoría de carteiras (*CAPM)	(*)		
4. Cálculo dos elementos de risco e o custo do financiamento	(*)		
5. Estimación de fluxos de caixa	(*)		
6. Estimación de taxas de crecemento	(*)		
7. Modelos de valoración de activos	(*)		
8. Valoración de renda fixa	(*)		

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Resolución de problemas e/ou exercicios	27.5	52	79.5
Sesión maxistral	22.5	45	67.5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Explicación e resolución das aplicacións prácticas da materia en grupo reducido. Avaliación continua
Sesión maxistral	Explicación teórica dos contidos da materia en grupo amplo de alumnos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	Realízase avaliación polo docente de xeito personalizada

Avaliación

Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
------------	---------------	---------------------------------------

Resolución de problemas e/ou exercicios	Explicación e resolución das aplicacións prácticas da materia en grupo reducido. Avaliación continua	10	B2 B3 B4 B5 B6 B8 B9 B10 B11 B12 B13 B14	C1 C7 C11 C16	D3 D4 D5
Probas de resposta longa, de desenvolvemento	Exame global da materia que comprende contidos teóricos e prácticos. Pedirase unha cualificación mínima nesta proba.	90	B1 B2 B4 B5 B10 B11 B12 B13 B14	C1 C7 C11	D3 D4 D5

Outros comentarios sobre a Avaliación

Pódense consultar as datas de exames en http://fccee.uvigo.es/organizacion-docente.*html Na convocatoria de xullo séguese o mesmo esquema de avaliación, polo que se conservan as notas da avaliación continua. As diferenzas entre sistemas de avaliación e metodoloxías entre os distintos centros que imparten o Grao en Administración de Empresas na Universidade de Vigo, xustifícanse pola necesaria adaptación na medición da consecución de os mesmos resultados de aprendizaxe e adquisición de iguais competencias ás diferentes organizacións docentes de cada Centro, especialmente en canto a tipo de grupos, e número medio de alumnos por grupo.

Bibliografía. Fontes de información

Pisón Fernández, Irene, **Dirección y Gestión Financiera de la Empresa**, Pirámide,
Ferrando Bolado et al, **Teoría de la Financiación I: modelos CAPM, APT y aplicaciones**, Pirámide,
Fernandez, Pablo, **Guía rápida de valoración de empresas**, Gestión 2000,
Gomez Bezares, F, **Gestión de carteras**, Desclee de Brouwer,
Suarez Suarez, A.S., **Decisiones óptimas de inversión y financiación en la empresa**, Pirámide,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Xestión bancaria/V03G020V01931
Enxeñaría financeira/V03G020V01922
Planificación financeira/V03G020V01702

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Empresa: Matemática das operacións financeiras/V03G020V01202
Estatística: Estatística/V03G020V01204
Decisións de investimento/V03G020V01402
Decisións de financiamento/V03G020V01501